

Plenum

Torsdag 12.6.2025 kl. 16.00—19.36

2.1. Muntlig fråga om försämringar i arbetstagarnas ställning (Timo Suhonen sd)

Muntligt spörsmål MFT 98/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Suhonen, varsågod.

Debatt

16.01 **Timo Suhonen sd:** Arvoisa herra puhemies! Arvoisa hallitus, olette helpottamassa henkilöperusteista irtisanomista poistamalla painavan syyn irtisanomisperusteesta. Lisäksi olette tuomassa pahimmillaan pärtäkertoimeen perustuvan potkulain, jossa työnantaja pääsisi eroon työntekijästä heppoisilla syillä. Kyse on esityksestä alisuoriutumisesta laillisenä irtisanomisperusteena.

Arvoisa työministeri, perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja on julkisesti älähtänyt, että kokoomus valmistelee ohi hallituksen työntekijöitä koskevia heikennyksiä niin määräaikaisten työsopimusten kuin irtisanomisten helpottamisen osalta. Hallituksessa näyttää olevan tästä erilainen näkemys. Ajaako hallitus kaksilla rattailla? Onko tämä alisuoriutuminen irtisanomisperusteena teidän mielestänne hallitusohjelman mukainen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.01 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Tähän kysymykseen liittyen: Orpon hallitus valmistelee tällä hetkellä vielä edelleen merkittäviä työmarkkinoiden uudistuksia, joilla voidaan vahvistaa suomalaisten, ennen kaikkea pk-yritysten, luottamusta tulevaisuuteen, siis siihen, että suomalaiset yritykset voisivat tarjota yhä enemmän työtä ja että he uskoisivat taas myös tulevaisuuteen Suomessa. Uskon, että tästä tavoitteesta olemme kaikki tässä salissa kuitenkin laajasti samaa mieltä. Tämän lakihankkeen valmistelu on tällä hetkellä käynnissä, ja meidän on tarkoitus tehdä vielä tässä kesän kuluessa nämä tarvittavat lainsäädännön linjauspäätökset, jotta sitten esitys tulee syksyllä taas eduskunnan käsittelyyn. Mutta totta kai luonnollisesti noudatan ministerinä hallitusohjelman linjauksia, ja nämä yksityiskohdat käydään sitten hallituksen sisällä poliittisessa neuvottelussa, ei täällä julkisuudessa eikä eduskunnan kesken, vaan saatte sitten hallituksen esityksen syksyllä käsittelyyn.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

16.03 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus, te olette tehneet ennätyksen työntekijöiden kurittamisessa. Te romutitte työttömyysturvan, lakautitte aikuiskoulutustuen sekä vuorotteluvapaan, heikensitte yt-lakia ja toteutitte paljon muita työntekijöitä koskevia heikennyksiä

Olette nyt tuomassa lain määräaikaisen työsopimuksen tekemiseksi ilman perustetta jopa vuodeksi, ja teidän omassa esityksessänne lukee, että on odotettavissa, että syrjintätaustusten määrä kasvaa. Määräaikaisuuksien käyttö tulee lisääntymään, ja se lisää entisestään työntekijöiden kokemaa epävarmuutta ja työelämän pirstaleisuutta.

Työministeri Marttinen, hallitusohjelmassa olette sitoutuneet ehkäisemään raskaus- ja perhevapaasyrjintää ja työsopimusten perusteetonta ketjuttamista. Miksi tuotte esityksen, joka on ristiriidassa hallitusohjelmanne kanssa? Perutteko te tämän esityksen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.04 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Ehkä verrattuna aikaisempaan hallitukseen tämän hallituksen politiikkana ei ole ollut perua niitä uudistuksia, mitä me olemme olleet valmistelemassa, vaan toteuttaa hallitusohjelmaa, tehdä huolellista valmistelua ja sen pohjalta tehdä päätöksiä ja viedä näitä uudistuksia taas vastaavasti eteenpäin.

Tästä esityksestä, mistä edustaja kysyi: Meille on tietysti päivänselvä asia, että me suhtaudumme perhe- ja raskausyrjintäkysymykseen erittäin vakavasti. Samaan aikaan, kun tehdään näitä muita työmarkkinapuolen uudistuksia, meillä on käynnissä oma työ ministeri Sanni Grahn-Laasosen alaisuudessa sosiaali- ja terveysministeriössä, jossa tätä kysymystä valmistellaan, ja me katsomme tätä kokonaisuutta yhdessä läpi. Joka tapauksessa on selvää, että vaikka määräaikaisuuksien käyttöä voidaan lisätä, niin laissa tulee silti olemaan edelleen jatkossakin tietysti nämä kielletyt perusteet, ja niiden osalta tullaan pitämään myös tiukasti kiinni siitä, että tämä esitys ei tule sitten lisäämään esimerkiksi raskaus- ja perhevapaasyrjintää. [Puhemies koputtaa] Se on tietysti päivänselvä asia meille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.05 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työministeri Marttinen, te olette paljon vartijana. Suomalaiset pitävät oikeutta työhön tärkeänä, ja hallitus, jossa istutte, on asettanut tavoitteeksi 100 000 uutta työllistä. No, tuo tavoite on karannut kauas, ja tällä hetkellä työttömyys on kasvanut. Monet nuoret ovat vailla kesätyötä, ja pitkäaikaistyöttömyyskin uhkaa nousta jo 90-luvun lamavuosien lukuihin. Tuo on samalla teidän taloustavoitteellenne ongelma, koska kaksi miljardia julkisen talouden tasapainotustavoitteesta oli tarkoitus hoitaa tällä paranevalla työllisyydellä, joten ei ihme, että myös perussuomalaisia ja valtiovarainministeri Purraa kiinnostaa nyt tämä työllisyyspolitiikka.

Nyt olemme saaneet kuulla, että valtiovarainministeri Purra ei pidä hallitusohjelman mukaisena sitä, että alisuoriutuminen tuotaisiin irtisanomisperusteeksi työsopimuslakiin. Olemme myös lukeneet, että hallitusohjelman mukaisesti te haluaisitte ehkäistä raskaus- ja perhevapaasyrjintää, mutta nyt uusi esitys määräaikaisista työsuhteista itse asiassa lisää sitä.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

Voisitteko te nyt avata, mikä on hallituksenne linja [Puhemies koputtaa] työllisyyden hoidossa, miten se toteuttaa hallitusohjelmaa ja onko koko hallitus yhtenäinen [Puhemies koputtaa] näissä työllisyyden hoidon tavoitteissa? [Aki Lindén: Tämä hallitus on alisuoriutunut!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.07 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Toivon kuitenkin, hyvät kansanedustajat, että suhtaudumme kysymykseen siihen kuuluvalla vakavuudella.

Uskon, että me kaikki uskomme siihen, että Suomen julkista taloutta on välttämätöntä vahvistaa. Uskon myös siihen, että me kaikki haluamme myös Suomeen nykyistä selkeästi vahvemman työllisyyden. Suomi on jäänyt jälkeen muista Pohjoismaista siinä, että me emme ole myöskään toteuttaneet monia niitä uudistuksia, millä muita pohjoismaisia yhteiskuntia ja niiden työmarkkinoita, taloutta, on uudistettu viimeisten vuosien ja vuosikymmenten aikana. Jossain kohtaa, hyvät opposition kansanedustajat, tulee se päätepiste, missä täytyy myös tehdä toimenpiteitä, jotta voidaan pitää huolta siitä, että Suomi on myös vahva talous tulevaisuudessa, ja tätä työtä me olemme vastaavasti parhaillaan tekemässä.

Nämä työmarkkinauudistukset tulevat vaikuttamaan pysyvästi pitkälle tulevaisuuteen Suomen tilanteen osalta, ja tänä keväänä hallitus on tehnyt myös laajasti muun muassa verotuksen puolella muita toimenpiteitä, joilla tavoitellaan entistä vahvempaa talouden kasvua tulevaisuudessa Suomeen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

16.08 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oikeistohallitus on hyökännyt jo kahden vuoden ajan suomalaisia työntekijöitä vastaan, eikä loppua näy. Luvatus 100 000 työpaikan sijasta on saatu 80 000 työtöntä. Nyt hallitus on heikentämässä etenkin nuorten naisten työmarkkina-asemaa, kun te mahdollistatte perusteettomat määräaikaissuhteet. Ja kuten täällä on jo aikaisemmissa puheenvuoroissa todettu, jopa hallituksen omassa esityksessä myönnetään, että näiden muutosten myötä raskaussyrjintä uhkaa lisääntyä. Lisäksi oikeistohallitus on tuomassa eduskuntaan potkulain, jonka myötä irtisanomisille ei tarvittaisikaan enää painavaa syytä. Jatkossa peruste voisi olla työnantajan määrittelemä alisuoriutuminen tai muu epämääräinen syy.

Arvoisa pääministeri Orpo, kyllä tässä täytyy todeta, että jos joku on alisuoriutunut, niin se on kyllä tämä teidän hallituksenne, ja näin ajattelee lähes 70 prosenttia Suomen kansasta eli meidän pomoistamme. Eikö nyt olisi aika katsoa peiliin ja lopettaa tämä työntekijöiden kyykyttäminen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.09 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On ihan totta, että suhdanne, missä ollaan, on erittäin vaikea, ja se näkyy meidän työllisyyslukuissa. Tähän suhtaudutaan erittäin vakavasti, ja me suhtaudumme erityisen vakavasti siihen, että ne ovat ihmisiä, jotka ovat työttömiä ja jotka haluaisivat päästä töihin. Ne ovat koteja ja perheitä, joissa työttömyyden takia ollaan ongelmissa.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

Mutta samaan aikaan on täysin totta myös se, että hallitus on tehnyt suuren määrän uudistuksia, jotka tulevat aivan varmasti lisäämään työllisyyttä, nostamaan talouden kasvua, luomaan Suomeen yrityksiin työpaikkoja, jotta ihmiset saavat mahdollisuuksia tehdä töitä. Tämä aika on ollut vaikea, mutta me emme ole jättäneet näitä uudistuksia tekemättä, koska se on välttämätöntä, koska me haluamme saada Suomen talouden kasvuun, ihmisille töitä, yrityksille uskoa työllistää. Se on ainut kestävä tapa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Haatainen, olkaa hyvä.

16.10 Tuula Haatainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tämä esityksenne työsopimusten määräaikaistuksien helpottamiseksi tosiasiaa vaikuttaa erityisesti nuorten naisten työmarkkina-asemaan ja myös siihen, kuinka he pystyvät saamaan vakituiseen työsuhteeseen. Tiedätkö, ministeri, että yksi yleisimpiä syitä tasa-arvovaltuutetulle tulleista yhteydenotoista koskee nimenomaan määräaikaisen työsuhteen päättymistä raskauden tultua ilmi tai perhevapaan alussa? Itse olen myös joutunut aikanaan tämän kokemaan. Toivoisin, että ajat jo muuttuisivat. Myös ammattiliitot ja palkansaajakeskusjärjestöt ovat todenneet, että määräaikaistuksien helpottaminen lisää raskaussyrjintää.

Te olette ilmoittanut, työministeri, kuuntelevanne työntekijäpuolta, mutta nyt ei kyllä vaikuta oikein siltä, vaan te järeäpäisesti heikennätte työntekijöiden asemaa jatkuvasti. Kysyn nyt: miksi te lisäätte tätä raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä, [Puhemies koputtaa] mikä nyt jo on yleisin syy siihen, että määräaikaisia työsopimuksia ei jatketa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.11 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Edustajalle voisi myös todeta vastoin sen, että kyllä myös monen nuoren suomalaisen elämään vaikuttaa ennen kaikkea se, jos sitä ensimmäistäkään työsuhdetta ei saa. Sen hän luo epätoivoa, toivottomuutta omasta tulevaisuudesta, epävarmuutta, ja sen takia on tärkeää, että me voimme myös luoda sitä näkymää siihen, että suomalaiset työnantajat ja suomalaiset yrittäjät voivat tarjota näitä työmahdollisuuksia ennen kaikkea myös nuoremmille suomalaisille. Ainakin itse olen saanut paljon viestejä jo kauteni alun aikana siitä, miten nuoret haluavat päästä työelämään mukaan. On selvä asia, että heikossa suhdannetilanteessa, joka on iskenyt myös Suomeen, nuoret ovat juuri heitä, jotka kärsivät ennen kaikkea ja eniten tästä tilanteesta.

Kuten totesin, hallitus suhtautuu äärimmäisen vakavasti perhevapaasyrjintään. Ja samaan aikaan uskon, että voidaan antaa ja tehdä semmoisia lainmuutoksia, jotka madaltavat sitä kynnystä ennen kaikkea nuorille päästä mukaan suomalaiseen työelämään. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.13 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jos mietin tänä aikana, mikä olisi yksi tärkeimmistä ministerin tehtävistä, niin kyllä se olisi tämän karmean työllisyystilanteen helpottaminen, tämän massatyöttömyyden hoitaminen. Keskusta on sitä mieltä, että me tarvitaan uudistuksia suomalaiseen työelämään. Olemme tukeneet monia hallituksen esittämiä työlaainsäädännön muutoksia. Tulemme ehkäpä joita-

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

kin muitakin tukemaan, mutta eivät, hyvä hallitus, nyt oleellisia ole nämä työlakien muutokset, vaan työllisyyspolitiikan ja massatyöttömyyden taittamisen pitäisi olla ykkösasia. [Vasemmalta: Kyllä!] Ja täytyy sanoa, arvoisa hallitus, että teillä oli omassa paperissanne, ohjelmassanne tavoitteena 100 000 uutta työpaikkaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Teillä oli tyhjä paperi!] Nyt on miinus 60 000 tällä hetkellä teidän saldonne. Suomessa on 300 000 ihmistä työttömänä, siis suomalaisen suurkaupungin verran ihmisiä on työttömänä, 300 000. Lähes jokaisella työpaikalla pyörivät yt-neuvottelut tällä hetkellä. Haluan nyt kysyä työministeriltä: mitä te aiotte tehdä tälle massatyöttömyydelle ja sen helpottamiselle, johon maa on kokoomuksen johdolla, kokoomushallituksen johdolla ajautunut tässä kahden vuoden aikana?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.14 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Aion jatkaa sillä linjalla, jota edeltäjäni on Suomessa ajanut, eli uudistaa suomalaisia työmarkkinoita pohjoismaisen mallin mukaisesti. Uskon, niin kuin edustaja myös totesi, että keskustassa ennen kaikkea ymmärretään se, mikä merkitys suomalaisilla pk-yrityksillä tässä maassa on, millainen potentiaali työllistää suomalaisia, kasvaa ja kehittää yritysten toimintaa näissä yrityksissä on. Muistelen ainakin aikaisemmin tässä salissa kuulleeni myös puheenvuoroja, joissa keskusta on myös arvostanut tätä suomalaista pk-yritystä hyvin korkealle. Jos te edelleen teette näin, niin on myös hyvin johdonmukaista tukea hallituksen työmarkkinapolitiikkaa. On johdonmukaista silloin myös tukea hallitusta tekemään veropolitiikkaa, joka nimenomaan tukee suomalaista pk-yritystä ja antaa heille myös enemmän mahdollisuuksia työllistää ja taas kehittää omaa yritystoimintaansa. Eli me jatkamme samaa määrätietoista linjaa ja viemme uudistuksia eteenpäin, koska Suomi tarvitsee niitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.15 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä on hyvä jatkaa. Hallitus on työmarkkinauudistuksia tehnyt niin, että se on lopettanut aikuiskoulutustuen, poistanut lapsikorotuksen työttömyysturvasta ja porrastanut työttömyysturvan, ja näillä he lupaavat 32 000 uutta työpaikkaa. Saldo on 320 000 työtöntä tällä hetkellä, 60 000 enemmän kuin hallituksen aloittaessa, 117 000 pitkäaikaistyötöntä ja kohta 140 000. Mitä hallitus aikoo tehdä, niin että se kääntää tämän laivan semmoiseen suuntaan, että ihmiset saavat töitä, koska avoimia työpaikkoja tällä hetkellä ei ole? Eikä se tule sillä, että työntekijöiden työehtoja heikennetään ja niitä olosuhteita huononnetaan koko ajan ja turvaa pienennetään koko ajan. Niillä ei tule työpaikkoja. Nyt pitää tehdä oikeita töitä, että saadaan kasvua aikaiseksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.16 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me ollaan täällä lukemattomia kertoja ihan oikein puhuttu sekä työllisyydestä että kasvupolitiikasta. Nehän ovat kaksi täysin samaa asiaa. Ilman talouden kasvua ei synny työpaikkoja yrityksiin, ja jos on taantuma, niin silloin tietenkin tarjottujen työpaikkojen määrä vähenee.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

Mutta siis jos hallitus jotain on tehnyt, niin me olemme tehneet Suomeen uudistuksia, joilla halutaan vahvistaa meidän kilpailukykyä, yritysten uskoa tulevaisuuteen, yritysten uskoa siihen, että Suomeen kannattaa investoida ja että Suomessa kannattaa palkata uusia työntekijöitä. Me nähtiin vuosi sitten, kun tämä suhdanne on oikeasti todella haastava sodan ja nykyään vielä Trumpin politiikan myötä, että tehdyt toimet, vaikka ne ovat jo historiallista mittaluokkaa, eivät riitä. Siksi me aloitettiin vuosi sitten kasvuriikkeen valmistautuminen. Oli Murron työryhmä, ja nyt kasvuriikessä tehtiin suuri määrä kasvua ja työllisyyttä tukevia uudistuksia. Meillä on täysin selkeä suunnitelma, ja nämä uudistukset tulevat takuuvarmasti vahvistamaan Suomen talouden kasvua ja tulevat kääntämään Suomen kurssin. Nyt talous jo kasvaa. Nyt meidän pitäisi kiinnittää yhdessä huomiota niihin positiivisiin signaaleihin, [Puhemies koputtaa] mitä nähdään eri puolilla Suomea. [Aki Lindén: Yhteisöveron alentaminen kasvattaa vain velkaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

16.17 Pinja Perholehto sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näistä hallituksen tavoitteista huokuu jatkuvasti sellainen henki, että työntekijöihin suhtaudutaan riskinä ja että asiat olisivat paljon paremmin, kunhan duunarista pääsisi vain helpommin eroon. Mutta eihän se näin tietenkään koskaan ole. Yritykset tarvitsevat osaavaa työvoimaa, ammattilaiset tarvitsevat yrityksiä, jotka työllistävät.

Erityisen surulliselta tuntuu se, miten nämä hallituksen heikennykset — perusteettomat pätkätyöt, potkulaki — iskevät nuoriin työntekijöihin. Yhä pirstaleisempi työelämä on erityisen pahaa, sakeaa myrkyä siinä tilanteessa, jossa ikäluokat ovat toinen toistaan pienempiä ja samaan aikaan mielenterveysperusteiset työkyvyttömyyseläkkeet ovat kasvaneet. Niiden määrä on kasvanut jo vuosia. Ja kun tilanne on näin karsea valmiiksi, tekee hallitus siitä vielä mahdottomamman.

Arvoisa ministeri Marttinen, kysyn teiltä: oletteko valmis myöntämään, että nykyinen lainsäädäntö on etenkin nuorille ja etenkin naispuolisille työntekijöille parempi suoja työelämässä kuin mitä nämä teidän esittämänne heikennykset ovat? [Vasemmalta: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.19 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Voisin myös kysyä toisinpäin: Mitä ajattelette, hyvä oppositio, näistä nuorista ihmisistä, jotka ovat tällä hetkellä vailla työtä? Mitkä ovat ne keinot, joilla voidaan heidän polkuaan työelämään vahvistaa? [Vasemmalta: Leikkaatte nuorilta!]

Totta kai on niin, että näidenkin uudistusten jälkeen työntekijän turva säilyy edelleen vahvana. Hallituksen tekemät uudistukset ovat pohjoismaisella tasolla maltillisia, [Kokoomuksen ryhmästä: Juuri näin!] ne ovat oikeansuuntaisia, ne ovat hyvin perusteltuja. Me teemme kaikkemme, jotta tällä hetkellä vailla työtä olevat saisivat taas polun takaisin työelämään. Sen takia me teemme siis toimenpiteitä laajasti työmarkkinoilla.

Palveluiden puolella tulen tuomaan tulevana syksynä eduskunnan käsittelyyn oman esitykseni, joka antaa työllisyysalueille enemmän joustoa kohdistaa palveluita merkittävämmiin vaikka pitkäaikaistyöttömien tukemiseen. Pidän sitä hyvin järkevänä, jotta alueilla on

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

taas enemmän työkaluja panostaa ennen kaikkea heihin, jotka tarvitsevat enemmän tätä julkista panostusta ja tukea.

Työ jatkuu, ja toimenpiteitä on tehty jo paljon [Puhemies koputtaa] ja tullaan tekemään vielä lisää. [Suna Kymäläinen: Tulee ristiriitaista vastausta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

16.20 Johannes Yrttiaho vas (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Työttömyys kasvaa, työpaikat vähenevät, työvoiman kysyntä vähenee. Hallitus ajaa lakeja, jotka entisestään lisäävät työvoiman tarjontaa, siis työttömyyttä. Näin tekee myös määräaikaisten työsuhteiden ja irtisanomisen helpottaminen. Kun irtisanomissuojaa ei ole, on työnantajalla rajaton valta käyttää työntekijöitä hyväksi ja heittää sitten pois.

Pääministeri Orpo, te olette työnantajien asialla, jopa mannekiini, hampurilaiskeisarin konsulentti. [Oikealta: Ohhoh!] Niistä piireistä ei työmarkkinapolitiikan oppia kannattaisi ottaa, vaikka maksettaisi. Teidän politiikkanne syventää taantumaa, heikentää kotimaista kysyntää, kun turvattuja työpaikkoja ja luottamusta tulevaan ei enää ihmisillä ole. Herää ihan vakava kysymys, onko hallituksella koskaan ollutkaan tavoitteena se 100 000 uutta työllistä. Joka tapauksessa hallitus on 50 000—80 000 työllistä miinuksella tästä tavoitteesta nyt. Olisiko aika vaihtaa neuvonantajia? [Välihuutoja oikealta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.21 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme edustaja Yrttiahon kanssa perustavanlaatuisella tavalla eri mieltä lähes kaikista asioista, [Naurua oikealta] muun muassa siitä, että jos haluamme uudistaa suomalaista taloutta, suomalaisia työmarkkinoita, suomalaista sosiaaliturvaa, alentaa työntekijöiden verotusta, niin kyllä se minun mielestäni on sitä, että ollaan työntekijöiden asialla. Me haluamme, että Suomessa on enemmän työntekijöitä. Me haluamme, että Suomessa jokainen työikäinen ja työkykyinen ihminen saisi mahdollisuuden päästä töihin ja voisi elättää omien kykyjensä mukaan omaa perhettään ja itseään omilla palkkatuloillaan, että siitä palkasta jää enemmän käteen. Mutta tämä ei, edustaja Yrttiaho, koskaan tule onnistumaan vain valtion toimin. Siihen tarvitaan se yksityinen sektori, siihen tarvitaan ne yritykset, [Oikealta: Kyllä!] siinä tarvitaan ne yrittäjät, jotka ottavat riskiä, jotta se yritys menestyy, jotta siellä on niitä työpaikkoja. Tässä ei ole mitään muuta tietä. Joskus on kokeiltu muuta, ei ole toiminut. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

16.22 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta, että me tarvitsemme Suomeen kipeästi uusia työpaikkoja ja lisää työpaikkoja. Yksityisellä sektorilla kaikkein suurin potentiaali on nimenomaan pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Mutta samaan aikaan — ja ymmärrän, että vasemmiston on vaikea tätä käsittää — on kuitenkin niin, että aina kun työntekijä rekrytoidaan erityisesti pieneen yritykseen — olen itsekin ollut pienyrittäjä aikoinaan — niin se on aikamoinen investointi ja se on aina myös riski. Siinä tilanteessa joutuu yrittäjä silloin miettimään, uskallanko sen palkkauspäätöksen tehdä. Ja jotta tämä riski olisi vähän kohtuullisempi, sen takia näitä uudistuksia tarvitaan.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

Kysynkin ministeri Marttiselta: onko näiden molempien lakiesitysten, sekä henkilökoh-
taista irtisanomista koskevan että määräaikaista työsuhteita koskevan lakiesityksen, tarkoi-
tuksena se, että yrittäjät pystyvät jatkossa hieman pienemmällä riskillä rekrytoimaan ja si-
ten edesauttamaan sitä, että ihmiset pääsevät paremmin töihin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä. [Hälinää va-
semmalta — Puhemies koputtaa]

16.23 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhe-
mies! Edustaja Satonen on tässä aivan asian ytimessä. [Välihuutoja — Naurua] — Hyvät
kollegat, kannattaa kuunnella. Kun kerran kysytään salissa, niin antakaa myös ministereit-
ten sitten vastata.

Kuten sanoin jo aikaisemmin, suuryrityksillä käytännössä on — niin kuin tiedetään,
eikö näin? — suuret HR-osastot käytössä. He voivat käyttää kuitenkin eri tavalla työkalu-
ja, mutta suomalaisella pienyrittäjällä tai pk-yrittäjällä, joita olen saanut tavata kansan-
edustaja-aikana ja nyt ministeriaikana satoja ympäri Suomea, ei, kuulkaa, ole kuin se yrit-
täjä ja työntekijä ja kenties toimistossa joku apukäsi, ja siellä on juuri se riski jokaisesta
työntekijästä, joka palkataan yritykseen lisää, ollaan sitten Hämeenkyrössä, Porissa, Joen-
suussa, missä vain ollaankaan. Nämä yritykset, joita on Suomessa valtava määrä ja joissa
on myös potentiaalia työllistää ja kasvaa lisää, tarvitsevat lisää työkaluja, ja näiden yritys-
ten tukemiseksi ja heidän kasvunsa vahvistamiseksi nämä uudistukset tehdään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Berg, olkaa hyvä.

16.25 Kim Berg sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen saimme lukea Hel-
singin Sanomista, että hallitus aikoo seuraavaksi poistaa julkisen sektorin koulutuskor-
vauksen ja lakkauttaa työneuvoston sekä yhteistoiminta-asiamiehen. Kyse on jälleen mis-
täpä muusta kuin säästöistä. On kuitenkin hämmäntävää, miten hallitus jatkuvasti löytää
nämä säästökohteet suomalaisten työelämästä ja osaamisen kehittämisestä. Tämä on lyhyt-
näköistä. Esimerkiksi koulutuskorvauksella on tuettu työnantajia, jotka järjestävät työntee-
kijöille paikallisia koulutuksia ammatillisen osaamisen kehittämiseksi.

Arvoisa työministeri: Te olette jo lakkauttaneet aikuiskoulutustuen, leikanneet ammatil-
lisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä. Miksi olette romuttamassa suomalaisten
osaamista ja mahdollisuuksia oman osaamisen kehittämiseen ja uudelleen kouluttautumi-
seen muuttuvassa työelämässä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.26 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhe-
mies! Oli kuitenkin hyvä kuulla, että edustaja myönsi sen — ainakin siellä viitteessä — että
Suomen julkisen talouden tilanne on synkkä. Sen takia, hyvät kollegat, myös työ- ja elin-
keinoministeriön hallinnonalalla tehdään tällä hetkellä paljon tehostamistoimenpiteitä ja
käydään läpi sitä, voidaanko näitä hallintotehtäviä järjestää toisella tavalla. Pelkästään siis
yt-asiamiehen ja työneuvoston lakkauttamisen säästövaikutus vuositasolla on 200 000 eu-
roa julkisia varoja. Näitä täytyy siis hakea joka puolelta, koska meidän velvollisuus on

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

huolehtia siitä, että julkinen talous saadaan laitettua taas vastaavasti parempaan kuntoon. Sen takia nämä kaikki toimenpiteet tullaan tekemään.

Mutta haluan muistuttaa, hyvät kollegat, hyvät kansanedustajat: me käytämme edelleen merkittävän määrän julkisia varoja koulutuspolitiikkaan, työllisyyspolitiikkaan, suomalaisten työssä olevien ihmisten uudelleen kouluttautumismahdollisuuksiin, ja näitä polkuja kehitetään edelleen, [Puhemies koputtaa] vaikkakin taloustilanne on tällä hetkellä hyvin haastava.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hiltunen, olkaa hyvä.

16.27 Pia Hiltunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työttömyys kasvaa ja konkurssit lisääntyvät, ja julkisen talouden tilanne on heikko. Se näkyy myös nuorten asemassa. Korkeakoulu ei enää suojaa työttömyydeltä, ja pätkätyöt tosiaan ovat arkea. Samalla opiskelijoiden toimeentuloa heikennetään siirtämällä kaikki opiskelijat kesäksi toimeentulotuella. Myös ylivelkaantuminen lisääntyy, ja kesätöitä ei ole tarjolla. Yhtä paikkaa hakee 100—1 000 henkilöä, joten se tarkoittaa, että tosi moni jää ilman työtä. Puhuitte, ministeri Marttinen, että haluatte vahvistaa pk-yritysten asemaa ja uskoa yhteiskuntaan ja tulevaisuuteen, mutta itse haluaisin kyllä kysyä, että miten te haluatte vahvistaa näiden nuorten uskoa tulevaisuuteen tässä tilanteessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.28 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Tässähän on kyse saman kolikon kääntöpuolesta, eikö näin? Kun suomalainen yrittäjä voi tarjota työtä, se nimenomaan tarjoaa silloin mahdollisuuksia muun muassa suomalaisille nuorille, jotka pääsevät sen kautta työn syrjään kiinni. Tässä taloustilanteessa on ollut erittäin valitettavaa, että muun muassa kesätyömahdollisuuksia on nyt ollut viime vuosina vähemmän tarjolla, ja vetoan myös työnantajiin siinä, että tulevaisuudessa yritykset kantaisivat myös omaa, laajempaa yhteiskuntavastuuta tarjoamalla laajasti näitä kesätyömahdollisuuksia nuorille, koska me kaikki tiedämme sen, miten tärkeää on päästä vaikka harjoitteluvaiheessa opintojen aikana kiinni niihin ensimmäisiin harjoittelujaksoihin tai jaksoihin työelämässä, ja sen takia on äärimmäisen tärkeä asia, että yritykset myös tunnistavat tämän puolen kaikinensa.

Hallituksen politiikan tavoitteena on luoda näkymää yrityksille kasvaa Suomessa, mikä tarjoaa siis lisää työmahdollisuuksia, ja se jos mikä hyödyttää suomalaisia nuoria. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Raskaaksi tulevia kustannuksia!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

16.29 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt kun tässä kovasti puhutaan siitä, että ei ole työtä, ei ole työllisiä, [Eduskunnasta: Mutta työttömiä riittää!] suuresti kunnioittamani ministeri Rydman, voitteko hieman avata tilannetta? Kuinka paljon te olette saanut aikaiseksi Rauman, Turun ja Helsingin telakalle tulevia työpaikkoja? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

16.30 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustajalle kysymyksestä.

Hallitus on tosiaan kollegiona tehnyt paljon töitä useilla eri sektoreilla, mutta telakka-sektori on hyvä esimerkki siitä, kuinka synkät pilvet ovat väistyneet ja aurinkoa näkyy kaikille näille telakoille. Kun aloitin kaksi vuotta sitten tässä hallituksessa elinkeinoministerinä, meillä oli kolme keskeistä telakkaa, jotka kaikki olivat tavalla tai toisella taloudellisissa vaikeuksissa. Helsingin telakka oli päätenyt venäläiseen omistukseen, siellä ei valmistettu laivoja ollenkaan. Turulla oli tunnetut vaikeutensa, ja Raumallakin oli vaikeuksia. Raumalla on päästy pitkälti omin voimin nykyiseen, huomattavasti parempaan tilanteeseen. Turun osalta kiinnitän huomiota siihen, että Saksassa telakka kaatui valtion ja osavaltioiden syliin. Meillä on tehty uudelleenjärjestelyitä, ja tilauskanta vaikuttaa erittäin vahvalta: työtä ja tulevaisuutta on meriteollisuuteen tiedossa. Helsingin telakka on saatu kätilöityä länsimaiseen omistukseen. On rakennettu ICE Pact -yhteistyö Kanadan, Yhdysvaltain ja Suomen välille. Kanadasta jäänmurtajatilauksia Suomeen Helsingin telakalle on jo tullut, [Perussuomalaisten ryhmästä: Loistavaa!] ja uskallanpa väittää, että ihan lähiaikoina [Puhemies koputtaa] olemme lähellä myöskin yhdysvaltalaisen tilausten osalta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Parempaa kohden mennään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

16.31 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Puoliväliriihessä hallitus päätti poistaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksun verovähennysoikeuden. Päätös on kannanotto järjestäytymistä vastaan, ja se heikentää työntekijöiden turvaa ja työmarkkinoiden vakautta. [Sari Sarkomaa: Sen takia on hyvä, että työpaikkoja tulee!] Seitsemän kymmenestä suomalaisesta ei halua hallituksen puuttuvan ammattiliittojen jäsenmaksun verovähennysoikeuteen. SDP ei myöskään hyväksy tätä poistoa.

Arvoisa työministeri, kun te aloititte tuoreen ministeripestinne, lupasitte kuunnella palkansaajia. Miksi te haluatte nyt heikentää suomalaista sopimusyhteiskuntaa ja palkansaajien järjestäytymistä? Aiotteko esittää ministerinä hallituksellenne, että tämä lakiesitys perutaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.32 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Kuten totesin jo aikaisemmin salissa, tämä hallitus ei peru tekemiään päätöksiä vaan valmistele ne huolella ja antaa ne taas eduskunnan käsittelyyn.

Tässä nyt on tärkeää huomata myös se, hyvät kansanedustajat, että kokonaisuudessaan suomalainen palkansaaja hyötyy hallituksen tekemästä veropolitiikasta. Palkansaajan ostovoima vahvistuu, koska tiedämme sen, että korot ovat jo lähteneet merkittävään laskuun, reaaliansiot kasvavat ja samaan aikaan vielä hallituksen tekemä veropolitiikka tukee siis kaikkien palkansaajien vahvempaa ostovoimaa.

Itse ajattelen niin, että sillä vahvemmalla ostovoimalla kyllä on edelleen mahdollista maksaa sen oman liiton jäsenmaksu. Muistelen myös, että erään suuren suomalaisen median tekemässä gallupissa taisi olla niin, että aivan selkeä enemmistö vastaajista totesi, että tästä poistosta huolimatta he aikovat edelleenkin pysyä palkansaajaliikkeen jäseninä. En

Punkt i protokollet PR 65/2025 rd

usko, että tällä tulee olemaan merkittävää vaikutusta järjestäytymisasteeseen, eikä sen heikentäminen myöskään ole missään tapauksessa [Puhemies koputtaa] hallituksen tavoitteena. [Suna Kymäläinen: Teidän pitää keksiä uusia keinoja, että pääsette siihen tavoitteeseen!]

Frågan slutbehandlad.